

MEDIMURJE-PLIN d.o.o.

Čakovec, Obrtnička 4

UPRAVA

Broj: 26/2023.

Čakovec, 22.05.2023.

Temeljem članka 56. stavka 2. alineje 2. Društvenog ugovora MEDIMURJE-PLIN d.o.o. Čakovec direktor Društva donio je dana 22.05.2023. godine

PLAN POSLOVANJA MEDIMURJE-PLINA ZA 2023. GODINU

Temeljne djelatnosti trgovačkog društva MEDIMURJE-PLIN d.o.o. Čakovec su energetske djelatnosti opskrba plinom i distribucija plinom. Plan poslovanja obuhvaća planirane aktivnosti Društva za poslovnu 2023. godinu unutar energetskog tržišta Republike Hrvatske i Europske unije. Postavke za izradu Plana su:

- ostvareni pokazatelji za 2022. godinu u dijelu prihoda i rashoda;
- tektonske promjene na tržištu plina na svjetskoj/europskoj razini; nastavak globalne energetske krize i u 2023. godini s prisutnim trendom smanjenja cijena plina od početka 2023. godine u odnosu na cjenovna kretanja 2022. godine kada su cijene plina dosegle povijesno najviše razine;
- činjenica da se cijene plina ove 2023. godine mogu vratiti opet na razine iz najjače energetske krize te da i nadalje poslujemo unutar tržišta plina punog promjena i neizvjesnosti, gledajući globalna svjetska kretanja te aktivnosti na tržištu plina Republike Hrvatske;
- isporučene količine plina krajnjim kupcima 2022. godine te distribuirane količine plina na distribucijskom području MEDIMURJE-PLINA; vodeći se pokazateljima ostvarenog pada potrošnje 2022. godine (na nivou Republike Hrvatske oko 17%) i mjera štednje plina na razini EU;
- planirane prodajne količine plina za 2023. godinu u opskrbi kućanstva i poduzetništva, temeljene na postojećim ugovornim odnosima, provedenim postupcima nabave, planiranim aktivnostima na tržištu, u ovisnosti o tržišnim trendovima, osobito cjenovnih kretanja, klimatskim prilikama te smjeru daljnje energetske politike Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u dijelu odluka i mjera vezanih na cijene plina za kućanstvo te određene kategorije kupaca u dijelu poduzetništva;
- obveze Društva u energetskom sektoru sukladno Zakonu i podzakonskim aktima na tržištu plina te mjerama sigurnosti opskrbe plinom;
- obveze Društva prema koncesijskom ugovoru kroz infrastrukturno ulaganje u plinsku mrežu;
- ulaganje Društva u obnovljive izvore energije kao dio poslovne politike Društva u energetskej tranziciji i sustavu energetske učinkovitosti;
- ostvarena stopa inflacije poslovne 2022. godine te projekcija inflacije i gospodarskih kretanja za 2023. godinu.

Najvažniji čimbenik planiranja ove poslovne godine je nastavak globalne energetske krize koja se kroz cijene plina odnosno globalni rast cijena energenata te inflaciju i nadalje održava na tržište i makroekonomska kretanja Europske unije i Republike Hrvatske. Ključni elemenat poslovnog plana je razina nabavne cijene plina za poslovnu 2023. godinu i plinsku godinu 2023/2024., koja je obzirom na promjene na energetsom tržištu EU, nove tokove, izvore i količine plina u EU, na određenoj razini uzeta kod donošenja Plana. Gledano s pozicije tržišnih cijena plina na day-ahead - DA razini te godišnjih, sezonskih i kvartalnih terminskih ugovora na burzama plina za razdoblje kalendarske odnosno plinske godine 2023/2024. osnovna cijena plina bi se očekivano mogla kretati na razini od 55 Eur/MWh GCV, pod utjecajem politike cijena tržišta.

Plan poslovanja i ove se godine donosi u kontekstu zajedničkog tržišta i zajedničke energetske politike Europske unije za održivost i energetske sigurnost EU. U kontekstu politike usmjerene na sigurnost opskrbe plinom uz pristupačnije i prihvatljivije cijene energije; čvrsto usmjerene na smanjenje i okončanje ovisnosti o ruskom plinu diverzifikacijom izvora dobave i opskrbe energijom; no i smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima povećanjem energetske učinkovitosti i poticanju uporabe zelene energije, kao i ciljanoj uštedi energije na razini EU. U tom smjeru, uz Europski zeleni plan, energetska politika članica Europske unije određena je dokumentom Europske komisije REPowerEU, donijetim 18.05.2022. godine, izmjenama vezanim na REPowerEU iz 2023. godine, kao i Uredbom Europske unije o mjerama smanjenja potražnje za plinom unutar koje su uvedene planirane mjere štednje plina na nivou EU s ciljem smanjenja potražnje od 15% i za 2023. godinu, uz uvedeno ograničenje cijene prirodnog plina od 180 EUR/MWh odnosno mehanizma za korekciju tržišta u određenim uvjetima kretanja burzovnih cijena plina kako bi se osigurala sigurnost opskrbe energijom i stabilnost financijskih tržišta u tim uvjetima. Isto se odražava na sve članice Europske unije. Osim zajedničkih okvira postupanja, u dijelu aktivnosti opskrbe plinom na poslovno planiranje izravan utjecaj ima energetska odnosno cjenovna politika Republike Hrvatske u primjeni cijena plina za određene kategorije kupaca, kao i akti Hrvatske energetske regulatorne agencije. Isto tako, obzirom da je Republika Hrvatska, kao i ostale članice Europske unije, u određenim vremenskim rokovima dužna postići odgovarajuću razinu zapunjenosti podzemnih skladišta plina i za ogrjevnu sezonu 2023/2024. Odlukom Vlade Republike Hrvatske određena je obveza korisnicima skladišnih kapaciteta da zakupljene skladišne kapacitete do 01. studenog 2023. godine napune količinom plina od 90% svog kapaciteta. MEĐIMURJE-PLIN je korisnik skladišnih kapaciteta i poslovne 2023. godine s dva standardna paketa te se predmetna obveza odnosi i na Društvo. I ove godine postoji zainteresiranost Društva za punjenjem dodatnih kapaciteta odnosno još tri skladišna paketa za sigurnost opskrbe kupaca, uz odgovarajuće modele financiranja nabave plina.

Konkretno, okvir poslovanja Društva u 2023. godini daju postojeći uvjeti energetskog tržišta ove poslovne godine s nadalje visokim cijenama plina i očekivanoj volatilnosti istih, posebno za kratkoročne burzovne proizvode, no u cjelini s puno nižom razinom cijena u odnosu na prošlu poslovnu godinu zbog promjena uvjeta u opskrbi plinom te zapunjenosti skladišnih kapaciteta na razini EU. Povećana likvidnost tržišta plina prvenstveno dolazi do izražaja u odnosu na dnevne proizvode, dok kod ugovaranja na razini godine još uvijek postoji određeni rizik cijene što se odražava na smanjenu likvidnost tržišta u tom dijelu. Isto utječe na moguće modele ugovaranja plina na razni plinske odnosno kalendarske godine ili dvogodišnjeg razdoblja.

U djelatnosti distribucije plina, 2023. godina je druga godina trećeg regulacijskog razdoblja 2022. – 2026. u kojoj se poslovno planiranje veže na visinu tarifnih stavki određenu 2021. godine za treći ciklus regulacije kroz Metodologiju utvrđivanja visine tarifnih stavki za distribuciju plina. Tarife trećeg razdoblja regulacije su smanjene u odnosu na prethodno razdoblje što se konkretno odražava na poslovno planiranje obzirom da se unutar istih, u ovisnosti o prociranim dozvoljenim приходima prema modelu regulacije, planiraju distribuirane količine plina, broj obračunskih mjernih mjesta, operativni troškovi poslovanja, kao i investicije u plinski sustav. Obzirom na prisutan trend smanjenja potrošnje plina te regulativu u dijelu troškova gubitaka plina na distribucijskom sustavu povezanih s tržišnim cijenama, kao i općenito rast troškova zbog inflacije, u kontekstu modela regulacije te obveza Društva, plan se postavlja na očekivanim razinama predmetnih kategorija. Ključni dio financijskog planiranja djelatnosti distribucije su distribuirane količine plina, a sve su aktivnosti prvenstveno usmjerene održavanju sigurnosti i pouzdanosti distribucijskog sustava uz modernizaciju istog te ulozi operatora kao sudionika tržišta u vezi korisnika sustava i krajnjeg kupca.

U kontekstu poslovnog planiranja kretanje stope inflacije za 2023., uzimajući u obzir najave Hrvatske narodne banke, predviđeno je na razini od 7%. Isto tako, uzeta je u obzir ostvarena stope inflacije prošle godine od oko 11%, što se već kroz cijene odrazilo na sve troškove poslovanja.

Utjecaj svih prisutnih elemenata planiranja moguć je i na likvidnost Društva, no očekuje se novčani tijek provedenih aktivnosti kojim će solventnost biti održavana kontinuirano tokom godine. U tim okvirima poslovne će aktivnosti i investicije biti usmjerene ostvarenju planiranih ciljeva. Poslovna 2023. godina biti će zahtjevna i dinamična, posebice s aspekta opskrbe plinom obzirom na eventualno moguće nepredvidive okolnosti globalnog tržišta plina, no kao energetski subjekt očekujemo da se postignuta „stabilizacija“ tržišta energije, iako i nadalje s visokim cijenama za ekonomiju, održi do kraja poslovne godine i pozitivno utječe na poslovno djelovanje.

U kontekstu postavki planiranja ovim su Planom izraženi ciljevi poslovanja za 2023. godinu kroz planirane prihode od 55.550.668 EUR, rashode od 53.249.717 EUR, nabavu i investicijske aktivnosti od 4.570.741 EUR te planiranu dobit na kraju godine u iznosu od 1,86 milijuna EUR. U odnosu na ostvarene pokazatelje 2022. godine, prihodi i rashodi za 2023. godinu planirani su na nižoj razini odnosno nivelirani osnovnim kategorijama; količinom i cijenom isporučene energije kupcima.

➤ Djelatnost opskrbe plinom

Poslovno planiranje u djelatnosti opskrbe plinom usmjereno je na tržišnu opskrbu i opskrbu plinom u obvezi javne usluge. Tržišna se opskrba, obzirom na postojeću regulativu i visinu regulirane cijene opskrbe plinom za kućanstvo u dijelu javne usluge, odnosi na krajnje kupce poduzetništvo. Međutim, obzirom na sadašnje pozitivne trendove kretanja tržišnih cijena na burzama, ako se isti održe i steknu preduvjeti konkurentnosti tržišne cijene u odnosu na reguliranu cijenu javne usluge, krajnjim kupcima kućanstvu ponovno ćemo moći ponuditi opskrbu plinom pod tržišnim uvjetima.

Uloga Društva kao voditelja bilančne skupine (VBS) kod nabave plina, zakupa transportnih kapaciteta, uravnoteženja količina te upravljanja ugovorenim skladišnim kapacitetima i ove će godine biti osobito zahtjevan proces i imati će značajnu ulogu u količinama i financijski, cijenama. Cijeli portfelj količina plina i krajnjih kupaca, tržišna opskrba i opskrba plinom u obvezi javne usluge, Društvo će voditi samostalno u okviru svoje bilančne skupine te je za Društvo kao opskrbljivača plinom i VBS krajnja točka preuzimanja ulaznih količina plina za kupce virtualna točka trgovanja Republike Hrvatske. Ključne odrednice poslovnog plana opskrbe plinom su sigurnost opskrbe osiguranjem dostatnih količina plina za sve krajnje kupce; visina cijene plina u odnosu na prihvatljivost istih za tržište i konkurentnost prema „zajamčenim“ cijena plina; prisutan rizik u dijelu cijena obzirom na globalne geopolitičke odnose te energetske politike Europske unije i Republike Hrvatske vezane na sigurnost opskrbe i cijene plina. Izloženost poslovanja i dalje je sa svih aspekata značajna, a ključan je tržišni rizik obzirom na volatilnost nabavnih cijena i konkurentnost s jedne strane te „administrativno“ određene cijene s druge strane.

Cjenovna očekivanja ove godine su na znatno nižim razinama u odnosu na 2022. godinu. Razina osnovne burzovne cijene kroz terminske proizvode tokom godine će ovisiti o više čimbenika; globalnih utjecaja (rata u Ukrajini te ostalih geopolitičkih odnosa), gospodarskog rasta i makroekonomskih kretanja, potražnja za plinom na tržištima izvan Europe, posebice azijskom tržištu u odnosu na količine LNG-a, klimatskih prilika i potrošnje plina s tog aspekta, te mogućih burzovnih špekulacija koje su izrazito obilježile tržište 2022. godine. Izvori plina i dostupnost LNG-a u odnosu na ostala tržišta imati će ključnu ulogu za formiranje spot cijena i terminskih burzovnih proizvoda, što se odražava na planiranje pojačanih aktivnosti na tržištu. Blaga zima plinske godine 2022/2023., popunjenost skladišnih kapaciteta EU na razini od 90% prije početka zime te popunjenost na razini od 60% na izlasku iz zimskih mjeseci ove godine pozitivno su utjecale na nabavno tržišne. Mogući utjecaj na kretanje cijena plina, a time i buduća makroekonomska kretanja, imati će i mehanizam zajedničke nabave plina na razini EU – AggregateEU za slijedeću zimu. Ovi globalni utjecaji na trendove cijena plina održavaju se direktno na tržište plina Republike Hrvatske te energetske subjekte.

Direktan utjecaj na poslovno planiranje opskrbe plinom ima Uredba Vlade Republike Hrvatske o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine br. 104/22., 106/22. i 121/22.) kojom se propisuju posebne mjere za tržište plina s primjenom do 31. ožujka 2023. godine odnosno temeljem Uredbe donijeta Odluka Vlade o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je Hrvatske elektroprivreda d.d. preuzela od proizvođača plina (Narodne novine br. 122/22). Predmetna Uredba bila je na snazi do 31.03.2023. godine odnosno do stupanja na snagu nove Uredbe (Narodne novine br. 31/2023.) kojom se primjena posebnih mjera na tržištu plina produžuje do travnja 2024. godine. Predmetne Uredbe uključuju cijelu 2023. godinu. Uredbama je određena obveza trgovačkom društvu INA-Industrija nafte d.d. da sav proizvedeni plin prodaje HEP-u d.d., kao i da isti plin Hrvatska elektroprivreda, u svrhe određene Odlukom, između ostalog za javnu uslugu opskrbe plinom kućanstava te opskrbu plinom određenih kupaca iz kategorije poduzetništvo, po određenoj cijeni prodaje energetskim subjektima. Uredbama su, isto tako, jasno i decidirano određene kategorije kupaca poduzetništvo koje imaju pravo na opskrbu plinom po posebnim uvjetima odnosno cijeni plina određenoj od strane države, što je Odlukom Vlade konkretizirano cijenom javne usluge, no samo u slučaju da kupce plinom opskrbljuje HEP-PLIN d.o.o. Osijek kojem plin po cijeni od 41 EUR/MWh u tu svrhu prodaje Hrvatska elektroprivreda. Prema Uredbi i Odluci MEDIMURJE-PLINU nisu bile

omogućene količine plina po 41 EUR/MWh ni za jednu kategoriju kupaca, ni za kućanstvo (područje Međimurja i područje Krapine), ni za poduzetništvo. Društvo je samostalno sve količine plina za kupce osiguralo na tržišnoj osnovi, kao što i nadalje osigurava. Nova Odluka, prema Uredbi iz ožujka 2023. godine, još nije donijeta.

Ovako određeno tržište plina Republike Hrvatske, diskriminirajuće u odnosu na Društvo kao opskrbljivača plinom kojem nije dana ista mogućnost cijene opskrbe za predmetne kupce kao HEP-PLINU Osijek odnosno nije omogućeno subvencioniranje razlike cijene u odnosu na tržišne uvjete, ima utjecaj na planiranje količina plina i poslovnih prihoda. U „posebnu“ kategoriju kupaca poduzetništvo ubraja se veliki broj kupaca plina, obveznika javne nabave, dok prioritarno pravo na količine plina po cijeni „javne usluge“ imaju kupci iz djelatnosti zdravstva i školstva u svim oblicima. Značajan je dio kupaca po isteku ugovorne obveze s Društvom prešao odmah na opskrbu HEP-PLINA. Novi postupci javne nabave koje su kupci obvezni provoditi, ili se ne provode ili se provode s vremenskim odmakom ili s cijenom definiranom sukladno Uredbi odnosno Odluci Vlade, što utječe na ishod postupka. MEĐIMURJE-PLIN aktivno kao jedini opskrbljivač plinom u Republici Hrvatskoj i nadalje aktivno sudjeluje u postupcima nabave koji se provode, vodeći se tržišnom cijenom ponude. Dodatna okolnost koja negativno utječe na planiranje količina plina su novi ugovorni odnosi s kupcima obuhvaćenim postupkom Središnjeg državnog ureda za javnu nabavu. Zbog financijske realizacije određenih okvirnih sporazuma uslijed izrazito visokih cijena plina prošle godine, Središnji ured je kupcima dao preporuku ne sklapanja novih ugovora, iako predmetni okvirni sporazumi nisu količinski realizirani obzirom na protek tek dijela razdoblja na koje je postupak proveden. Stoga postoji neizvjesnost u dijelu planiranja količina plina za kupce „Središnjeg ureda“ te se u planiranje ne može uključiti okvirna godišnja količina plina iz postupka od 135.000 MWh.

Gledano kroz prizmu financijskog planiranja, planirani se prihodi u opskrbi temelje na prodajnim cijenama za krajnje kupce poduzetništvo na području cijele Republike Hrvatske, visini i modelu određivanja iste (fiksna/promjenjiva) te količinama plina i to za dvije plinske godine, 2022/2023. do 30.09.2023. godine te 2023/2024. do 31.12.2023. godine. Maloprodajne cijene plina za poduzetništvo, temeljem kojih se procijena prihodovna strana opskrbe, u najvećem su dijelu vezane na postojeće ugovorne odnose bazirane na promjenjivosti cijene za određena razdoblja u ovisnosti o tržištu. Određeni dio kupaca ugovorne odnose temelji isključivo na spot tržištu, na kretanju dnevnih indeksa, preuzimajući u cijelosti tržišni rizik volatilnosti cijena. Modeli opskrbe kupaca i nadalje će ići u tom smjeru, uz ponude fiksne cijene koja u sebi obzirom na tržišne uvjete sadržava odgovarajuću premiju rizika Obzirom na uravnoteženje tržišta ove godine očekuje se jače ugovaranje fiksnih cijena plina, na razini jedne ili više godina. Ključni aspekt ponudbenih uvjeta Društva za novo ugovorno razdoblje biti će, osim zahtjeva kupaca i postupka javne nabave, mogućnosti nabave plina na tržištu te skladišni kapaciteti, uz ulogu voditelja bilančne skupine. Kao opskrbljivač plinom očekujemo pozitivne promjene i u smjeru ugovaranja fiksnih cijena za plinsku tj. kalendarsku godinu. U smjeru djelovanja na moguće rizike tržišta, nabava plina je disperzirana na više izvora, virtualna točka trgovanja u RH, interkonekcija, domaća proizvodnja te LNG. U kontekstu navedenog, ove poslove godine, pogotovo u dijelu slobodnog tržišnog ugovaranja, prodaja plina će biti intenzivirana.

Poslovno planiranje javne usluge opskrbe plinom veže se na opskrbu svih kupaca kućanstvo na distribucijskom području Međimurske županije te području grada Krapine i okolnih naselja, za koja distribucijska područja smo nakon provedenog natječaja za razdoblje 01.04.2021. - 30.09.2024. godine odabrani za opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge. Obzirom na visinu cijene plina za javnu uslugu kroz utvrđene tarifne stavke za regulacijsko razdoblje 01.04.2022.-

31.03.2023. u odnosu na tržišne cijene te Odluku Hrvatske energetske regulatorne agencije, u uvjetima energetske krize, svi su krajnji kupci kućanstvo u Međimurju s početkom plinske godine 2022/2023 počeli koristiti javnu uslugu opskrbe plinom, a koriste je i nadalje. Osim kupaca na našem distribucijskom području, svi kupci na području Krapine također su prešli na javnu uslugu opskrbe plinom, što u ukupnosti utječe na poslovno planiranje za ovu poslovnu godinu dodatnim brojem kupaca i novom količinom plina za područje Krapine od 50.000 MWh. U ukupnosti to čini planiranih 290.000 MWh količina plina koje Društvo treba osigurati kupcima po reguliranim cijenama. Stoga na planiranje prihoda, uz Uredbe Vlade, utječe Metodologija utvrđivanja visine tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu te Odluke donijete temeljem iste. U plan za 2023. godinu ulaze cijene javne usluge utvrđene od HERA-e za razdoblje od 1. travnja 2022. do 31. ožujka 2023. kao krajnje cijene opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2022/2023., iskazane od 01. listopada 2022. godine u gornjoj ogrjevnoj vrijednosti s troškom nabave plina od 41 EUR/MWh. Iste se cijene primjenjuju i nadalje do 01.06.2023. kada stupa na snagu nova Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu, donijeta temeljem Izmjena i dopuna Metodologije iz travnja 2023. godine, bazirana na trošku nabave od 47,6 EUR/MWh. Obzirom na temperaturnu ovisnost potrošnje kućanstva te kretanje tržišnih cijena nabave plina, cijene u prvom i posljednjem tromjesečju poslovne godine imati će najveću ulogu u odnosu prihoda i rashoda javne usluge opskrbe plinom. U strukturi cijene regulacijskog razdoblja javne usluge 2022/2023. trošak nabave ne odražava stvarne cijene plina na tržištu. Ovogodišnjim izmjenama Metodologije tarife su utvrđene prema kretanju burzovnih indeksa odnosno cijena terminskih ugovora na TTF za Q3 i Winter 23 tijekom vremenskog razdoblja od 15 dana od dana stupanja na snagu Metodologije te tako određene daju pozitivnije postavke za poslovanje obzirom da se baziraju na trenutnim cijenama terminskih ugovora i vežu se na određenu razinu tržišta. Bez obzira na promjenu troška nabave, trošak opskrbe marže ostaje isti obzirom da se ne mijenja tokom cijelog trogodišnjeg razdoblja. Obzirom na korištenje javne usluge, u poslovni plan ne uključuje se fiksna mjesečna naknada za opskrbu plinom vezana na tržišnu opskrbu.

U skladu s donijetim mjerama Vlade Republike Hrvatske za ublažavanje rasta cijena energenata, stopa PDV-a na plin od 5% ostaje i nadalje za razdoblje od 01.04.2023. do 31.03.2024. godine te se i nadalje subvencionira dio cijene u istom razdoblju i to u iznosu od 0,0199 EUR/kWh za poduzetništvo te za kupce iz kategorije kućanstvo do iznosa razlike cijene plina od 0,0277 EUR/kWh do iznosa određenog Metodologijom, iz čega proizlazi da se krajnje cijene plina za kućanstvo do kraja godine, bez obzira na rast troška nabave, gotovo neće mijenjati. Mjere države se isključivo odnose na subvenciju cijene krajnjih kupaca, dok subvencioniranje nabavnih cijena plina za opskrbljivače nije provedeno.

Ulazna cijena prirodnog plina imati će ključnu ulogu u planiranim aktivnostima, no i na sve ostale elemente opskrbe plinom; transport, skladište, energija uravnoteženja, kontinuirano će se djelovati u smjeru optimiranja istih kroz zakup transportnih kapaciteta i kapaciteta skladišta te sustav uravnoteženja. U odnosu na prošlu godinu, očekuje se da će ostvarena likvidnost tržišta pozitivno utjecati i na sustav uravnoteženja unutar bilančnih skupina te se u tom dijelu očekuju niži troškovi poslovanja.

Troškovi distribucije i troškovi transportnih kapaciteta proicirani su prema planiranim količinama plina, iznosima kapaciteta i visini tarifnih stavki. Transportni troškovi obuhvaćaju aukcije i rezervacije kapaciteta na nivou dvije plinske godine, a same ulazne kapacitete ugovarati ćemo samostalno kao voditelj bilančne skupine u Republici Hrvatskoj ili član bilančne skupine u tranzitu plina do Hrvatske, sudjelujući na aukciji kapaciteta ili u okviru kupoprodajnih ugovora.

Projekcija se transportnih troškova bazira na optimizaciji kapaciteta unutar iznosa kapaciteta i vrste rezervacije; godišnjih/kvartalnih/mjesečnih/dnevni kapaciteta, visini tarifa za transport operatora transportnog sustava (OTS) u Republici Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji te Mađarskoj, kao i aktivnostima unutar transportnih i skladišnih kapaciteta te sustava uravnoteženja.

Visina tarifnih stavki za distribuciju plina za 2023. godinu na svim distribucijskim područjima Republike Hrvatske određena je Odlukama Hrvatske energetske regulatorne agencije za treće regulacijsko razdoblje 2022. – 2026., različito, ovisno o pojedinom području distribucije.

Troškovi skladišta vezani su na zakupljena 2 standardna paketa skladišnog kapaciteta (SBU) kojima raspoložemo ove poslovne godine, kroz tarife i ulogu skladišta čija važnost u poslovanju je iznimno velika. Osim sigurnosti i pouzdanosti opskrbe plinom za naše krajnje kupce, skladišni će kapaciteti omogućiti potrebnu fleksibilnost količina plina na dnevnoj i unutardnevnoj razini unutar aktivnosti uravnoteženja sustava Društva kao voditelja bilančne skupine. Skladišni kapaciteti sa svojom ulogom u upravljanju rizicima opskrbe plinom obzirom na fluktuacije cijena kroz aktivnosti usmjerene na što bolju iskoristivost kapaciteta u određenim cjenovnim uvjetima, pozitivno utječu na ulazne troškove. Zakupljena dva standardna paketa predstavljaju i obvezu Društvo kao opskrbljivača plinom za punjenje istih pod određenim uvjetima.

Na poslovanje Društva i ove poslovne godine utjecaj imaju aktivnosti drugih energetskih subjekata, posebice u dijelu skladišnih kapaciteta i sustava uravnoteženja. Ove godine, nakon provedenih HD mjerenja na kraju ožujka, podzemno skladište plina je u uvjetima blagog odnosno toplog vremena u travnju, kao i uvjetima dostupnosti dovoljnih količina plina s pozitivnim utjecanjem na cijenu plina, ostalo u ciklusu povlačenja odnosno nije promijenilo smjer u utiskivanje, što je utjecalo na mogućnosti punjenja skladišnih kapaciteta. Odluku je PSP vezao na provedbu Urede Vlade RH i sigurnost opskrbe plinom te je podzemno skladište plina u ciklusu rada povlačenje bilo do 13.05.2023. godine. Hrvatski operator tržišta plina je jednostranim izmjenama svoje regulative, Pravila o organizaciji tržišta plina, početkom godine u dijelu sredstva osiguranja plaćanja direktno utjecao na solventnost odnosno slobodna novčana sredstva Društva traženjem osiguranja u iznosu od 2.080.000 EUR iako se novčani efekt aktivnosti Društva kao voditelja bilančne skupine u sustavu uravnoteženja ove godine neće kretati iznad 700.000 EUR obveze.

U okviru i nadalje kompleksnih uvjeta tržišta i svih elemenata planiranja, ukupno planirane količine plina za opskrbu kupaca, na tržištu i u okviru javne usluge, od 770.000 MWh u 2023. godini na razni su planiranog prošle godine odnosno oko 13% manje u odnosu na ostvarene pokazatelje 2022. godine. Podlogu takvoj projekciji količina daju ugovorene količine, primjetan pad potrošnje u prvim mjesecima ove godine vezano na klimatske uvjete i mjere štednje, ali i namjera Društva da se ponovno aktivnije uključi u tržišne procese opskrbe plinom za novu plinsku godinu.

Ukupno planirani prihodi u djelatnosti opskrbe plinom iznose 55.152.500 EUR, a rashodi 52.912.900 EUR. Javna je usluga opskrbe plinom kao regulirana djelatnost, za oba distribucijska područja, Međimurja i Krapine, planirana je prihodom od 16.374.000 EUR 2022. i rashodom od 16.353.000 EUR, temeljenih na 290.000.000 kWh količina plina. Projekcija neto dobit u opskrbi plinom odnosi se na opskrbu poduzetništva temeljem tržišnih uvjeta u iznosu od 1,8 milijuna EUR kao rezultat planiranih prihoda od 38.778.500 EUR i 36.559.900 EUR rashoda.

Iz navedenih brojčanih pokazatelja jasno je vidljiva razlika u planiranju opskrbe plinom u odnosu na prethodne godine obzirom da je sva planirana potrošnja kućanstva dio plana javne usluge te su planirani prihodi i rashodi javne usluge neusporedivi s prošlim godinama kada je javnu uslugu opskrbe plinom koristio neznatan broj kupaca. Upravo zbog navedenog tržišni dio opskrbe bazira se na manjoj količini plina u odnosu na 2022. godinu. Gledano u ukupnosti planiranja, financijsko se planiranje opskrbe plinom temelji na isporučenim količinama od 770.000.000 kWh s ukupnim prihodima koji su obzirom na projekciju količina u određenoj kategoriji kupaca te očekivana cjenovna kretanja do kraja poslovne godine manji, uz poznati trošak nabave javne usluge, planski manji u odnosu na ostvarene pokazatelje prošle godine.

Planirana količina za poduzetništvo od 480.000.000 kWh odnosi se na opskrbu kupaca na cijelom području Republike Hrvatske, temeljeno na već postojećim ugovorenim količinama plina koji ulaze u poslovnu 2023. godinu te projekciji planiranih neugovorenih količina. Ukupni su prihodi opskrbe bazirani na 98,62% poslovnih prihoda od prodaje plina s prodajnim cijenama koje predstavljaju određeni prosjek cijena ugovaranja dvije plinske godine, baziran na tržišnim trendovima cijena i modelima ugovaranja. Dio poslovnih prihoda čine i prihodi od fiksne mjesečne naknade za opskrbu plinom. U okviru rashoda, trošak prirodnog plina s 91,35% čini najveću stavku obzirom da obuhvaća elemente troškovnog dijela opskrbe plinom do krajnjeg kupca; nabava, transport, distribucija, skladište, energije uravnoteženja te su procjenom vezani na planirane količine, visine tarifnih stavki za pojedinu uslugu te aktivnosti Društva kao voditelja bilančne skupine u okviru uravnoteženja sustava. Trošak nabave plina proiciran je na nižoj razini u odnosu na prošlu godinu gledano s aspekta ugovornih odnosa nabave plina te očekivanih cijena za nove ugovore. Ostali troškovi poslovanja vežu se uz ostvarene pokazatelje iz prethodne godine uz povećanje temeljem stope inflacije.

Javna usluga, s aspekta regulirane djelatnosti generira minimalnu dobit, a sami prihodi i rashodi određeni su reguliranim cijenama. Prihodi se vežu na visinu tarifnih stavki po tarifnom modelu, ovisno o distribucijskom području Međimurja ili Krapine odnosno količinu plina od 240.000.000 kWh opskrbe plinom u javnoj usluzi kućanstva na području Međimurja i 50.000.000 kWh na području Krapine. U dijelu rashoda trošak nabave se temelji na 41 EUR/MWh, dok su ostali elementi opskrbe plinom do krajnjeg kupca proicirani prema planiranim količinama odnosno projekciji troškova unutar opskrbne marže određene za pojedino distributivno područje.

Iako se opskrba plinom i dalje obavlja u uvjetima energetske krize i cijena plina koje još uvijek značajno odstupaju od trendova kretanja 2020. i 2021. godine te i nadalje predstavljaju značaj trošak za poduzetništvo i kućanstvo, u odnosu na prošlu iznimno tešku poslovnu godinu očekuju nas povoljniji tržišni uvjeti cjenovno i dostupnošću količina plina, globalno za EU i na tržištu Republike Hrvatske, što će pozitivno utjecati na ugovorne odnose s prodavateljima plina i s krajnjim kupcima, kao i poslovne rezultate. Očekivanja su da će se, bez obzira na realne faktore koji mogu dovesti do ponovnog rasta cijene plina prije iduće zimske sezone, cijene plina još smanjiti za iduće razdoblje, što daje pretpostavke za ponovnu tržišnu opskrbu kućanstva i konkurentnost cijena na tržištu poduzetništva. Isto će i ove godine zahtijevati promjene u odnosu s krajnjim kupcima, kao i nadalje neovisnost te samostalnost ugovaranja u okviru vlastite bilančne skupine iz više izvora i modela nabave plina. Rizici poslovanja u uvjetima promjene tržišta i ostvarene stabilnosti poslovanja s kojom smo ušli u poslovnu 2023. godinu i nadalje su prisutni.

Kao opskrbljivača plinom i ove nas godine očekuje ispunjavanje obveza iz energetske učinkovitosti, kao i ulaganje u obnovljive izvore energije.

➤ Djelatnost distribucije plinom

Poslovanje u okviru energetske djelatnosti distribucije plina kao regulirane djelatnosti u pravima i obavezama operatora distribucijskog sustava određeno je regulativom na području tržišta plina odnosno distribucije, konkretno Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, te Metodologijom utvrđivanja visine tarifnih stavki za distribuciju plina kroz odobrene visine tarifnih stavki za određeno regulatorno razdoblje. Odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije od 20. prosinca 2021. godine određen je iznos tarifnih stavki za distribuciju plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2022.- 2026. Unutar tog razdoblja, tarifne stavke smanjenje su prosječno za 14% u odnosu na prethodno regulatorno razdoblje što utječe na poslovanje Društva kao operatora distribucijskog sustava s aspekta smanjenja prihoda od usluge distribucije, troškova poslovanja te nastavno investicijskih aktivnosti odnosno ulaganja u osnovna sredstva. Kroz visinu tarifnih stavki određeno je poslovanje operatora distribucijskog sustava na razini svake godine regulacijskog razdoblja. Dodatna negativna okolnost koja utječe na planiranje i u djelatnosti distribucije je nastavak globalne energetske krize koja se odražava na prihode i troškove operatora distribucijskog sustava smanjenjem potrošnje plina i prisutnu inflaciju. Distribuirane količine plina u 2022. godini na našem distribucijskom području u odnosu na poslovnu 2021. godinu pale su za 13,34%, a za prvih četiri mjeseca ove godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine za cca 11% na nivou ulaznih količina u sustav. Uz visinu tarifnih stavki, potrošnja plina ključan je čimbenik prihodovne strane distribucije. Obzirom da su visine tarifnih stavki za predmetno razdoblje određene temeljem modela regulacije na nivou distribuiranih količina plina i ostalih troškova te prihodovnih elemenata iz 2020. godine, postavlja se pitanje poslovanja djelatnosti distribucije 2023. godine bazirano na postojećim tarifama, uz prisutan pad potrošnje i rast troškova zbog inflacije koja na nivou 2022. i 2023. godine u ukupnosti iznosi oko 18% (HERA neformalno predlaže smanjenje investiranja). Uz to, primjenom novih odredbi Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava u dijelu troškova za gubitak plina odnosno razlike u mjerenju ulaza/izlaza na distribucijskom sustavu, trošak se znatno povećava u odnosu na drugo razdoblje regulacije obzirom da se isti sada obračunava primjenom tržišne cijene odnosno primjenom administrativno određene cijene Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 41 EUR/MWh + opskrba marža. U takvim se okolnostima planiraju i investicijska ulaganja čija će realizacija ovisiti o kretanju svih ulaznih elemenata distribucije te prioritetu ulaganja ovisno o obvezama Društva kao operatora sustava. Isto tako, postoji mogućnost uvođenja i određenih novih naknada od strane trećih osoba, koje u prijašnjem razdoblju regulacije nisu bile predviđene regulativnom, a ni tarifama, kao primjerice naknada za pravo građenja i pravo služnosti na javnoj cesti kod rekonstrukcije i izgradnje plinovoda, što predstavlja novi trošak.

Koncesijsko područje obavljanja distribucije plina određeno je koncesijskim ugovorom, Međimurska županija. Sam plinski sustav, 98% plinificiran, ima visoku razinu razvijenosti. Daljnji će razvoj sustava biti usmjeren smanjenju troškova, poboljšanju iskoristivosti radnog vremena i racionalnom korištenju sredstava.

Razvojne investicije izgradnje i rekonstrukcije ove su godine planirane u iznosu od 667.200 Eur, na tragu ugovorenog prosječnog godišnjeg investiranja iz koncesijskog ugovora kroz plan izgradnje plinovoda od milijun kuna (132.700 EUR) i plan rekonstrukcija plinovoda od četiri milijuna kuna (534.500 EUR). U planiranom iznosu ulaganje uključuje dionice odobrene od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije u okviru petogodišnjeg te naknado iskazanih potreba jedinica lokalne samouprave odnosno potreba krajnjih kupaca na sustavu.

Konkretno, Plan se izgradnje gotovo u cijelosti odnosi na izgradnju plinovoda novo otvorenih stambenih zona odnosno opremanja plinskom infrastrukturom pojedinih ulica kako bi se omogućilo priključenje na plin te obuhvaća planirane investicije iz petogodišnjeg razvojnog plana. Plan se rekonstrukcije u 70% dijelu odnosi na investiciju rekonstrukcije plinovoda zamjenom čelika s polietilenom zbog starosti i utvrđenih propusnosti, u duljini plinovoda od 2.190 metara. Ostali je dio planiran zbog infrastrukturnih projekata koje provode jedinice lokalne samouprave; izgradnje odnosno rekonstrukcije pješačke staze, te se predmetnim investicijama, uz tehničku i ekonomsku stranu projekta, prilagođavamo vremenskom toku provođenja projekata općina i gradova.

Ostale će se aktivnosti u distribuciji plina odnositi na vođenje i sustavno održavanje plinskog distribucijskog sustava kroz određene grupe poslova; dispečerski centar i hitne intervencije; poslovi na održavanju elemenata distribucijskog sustava, poslovi koji proizlaze iz odnosa operatora distribucijskog sustava te korisnika sustava odnosno krajnjeg kupca ili treće osobe, dok značajni dio poslova proizlazi iz mjernih pravila te pregleda plinskih instalacija.

U tom će se dijelu provoditi aktivnosti očitavanja, opremanja obračunskih mjernih mjesta potrebnom mjeriteljskom opremom sukladno zakonu i na zahtjev krajnjih kupaca u sklopu njihovih projekata energetske učinkovitosti, dostave podataka korisnicima sustava, krajnjim kupcima, Hrvatskom operatoru tržišta plina (HROTE), kao i informacijskom sustavu za gospodarenje energijom (ISGE). Isto tako, kao sastavni dio poslova distribucije u okviru službe periodičnih pregleda provoditi će se redovni i izvanredni pregledi odnosno ispitivanja unutarnjih plinskih instalacija. U toku 2023. godine planira se obaviti oko 3500-4000 redovnih pregleda koji proizlaze iz zamjene plinomjera zbog isteka baždarnog roka plinomjera ugrađenih na sustavu te izvanrednih zamjena plinomjera. Tome je potrebno dodati oko 1500 izvanrednih pregleda prema zakonskoj i podzakonskoj regulativi, čija se planska brojka veže na iskustveni postotak od 40% redovnih godišnjih pregleda. Prema Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava 31.12.2023. godine je rok do kada je potrebno mjerna mjesta izložena promjenama temperature odnosno koja se nalaze izvan objekata opremiti plinomjerima s temperaturnom kompenzacijom.

Operator distribucijskog sustava je aktivni sudionik na tržištu plina koji se, isto tako, kontinuirano prilagođava razvoju tržišta novom opremom i programskim rješenjima. Obveze opremanja obračunskih mjernih mjesta s odgovarajućim tarifnim modelom te mjernih mjesta sa specifičnom potrošnjom, čiji karakter potrošnje utvrđuje regulator, sustavom daljinskog očitavanja i nadalje ostaje obveza operatora sustava. Stoga su projekti daljinskog očitavanja dio poslovnog planiranja s novim sustavom tehnologije mjernih uređaja i daljinski prijenos podataka. Isto tako, sama plinska mreža te njezina sigurnost, pouzdanost i učinkovitost čini iznimno bitan element cjelokupnog funkcioniranja distribucijskog sustava i kvalitete poslovanja operatora sustava. Na tragu toga ove je godine planirano ulaganje u novu tehnologiju ispitivanja nepropusnosti plinske mreže putem detektora ugrađenog u vozilo s potrebnom opremom čime se dobiva na većem obimu pregleda plinske mreže, ali i zahvatu do plinovoda i plinskih priključaka obzirom na mogućnost ispitivanja na većoj udaljenosti od mreže. Daljnja faza razvoja iste tehnologije odnosi se na povezivanje dobivenih podataka u dispečing s programskim rješenjem praćenja svih parametara.

Financijski plan u djelatnosti distribucije prirodnog plina čine planirani prihodi od ukupno 4.786.068 EUR, rashodi od 4.724.717 EUR te planirana neto dobit u iznosu od 47.608 EUR odnosno na razini planirane dobiti za 2022. godinu. Obzirom na sve prije navedene okolnosti u obavljanju distribucije plinom za 2023. godinu planirana je dobit bazirana na

povećanju količine distribuiranog plina za 8% uzimajući u obzir moguću hladniju zimu plinske godine 2023/2024 te postojeću stabilizaciju cijena plina za što vjerujemo da će pozitivno utjecati na povećanje potrošnje. Podaci o potrošnji plina početkom godine za sada ne idu tome u prilog. No, takva je potrošnja ostvarena u uvjetima iznimno blagih kalendarski zimskih mjeseci te su primjerice ulazne količine u distribucijski sustav u siječnju 2023. godine bile oko 22% manje od siječnja poslovne 2022. godine. Uvažavajući sve navedene okolnosti koje mogu utjecati na količine distribuiranog prirodnog plina; no najviše ipak temperaturnu ovisnost potrošnje plina, posebnu s aspekta kućanstva, kao i paket mjera Vlade Republike Hrvatske, očekujemo povećanje distribuiranih količina plina u odnosu na prošlu godinu. Isto tako, gledajući potrošnju poduzetništva, najveći dio njih nije supstituirao plin s drugim energentom te će sadašnja tržišna cijena plina utjecati na rast poslovnih aktivnosti i povećanje potrošnje. Prihodi su planirani temeljem postojeće visine tarifnih stavki za 2023. godinu. Iznimka od navedenog postoji u slučaju izvanrednog revidiranja tarifa za distribuciju za 2023. godinu od strane same Hrvatske energetske regulatorne agencije obzirom da pretpostavke za istu postoje. Izvanredna se revizija provodi u slučaju neočekivanih promjena na tržištu koje značajno utječu na uvjete obavljanja distribucije plina, a na koje operator distribucijskog sustava nije mogao utjecati, što se svakako dogodilo u vidu potrošnje plina i cijena plina prošle godine, a nastavilo i početkom ove godine. Kao operator sustava isto ne očekujemo obzirom na članak 6. Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, NN 31/2023., kojim je propisano da operatori distribucijskog sustava neće podnositi zahtjev HERA-i za promjenom tarifa do 31. ožujka 2024. godine do kada traju posebne mjere i uvjeti za obavljanje energetskih djelatnosti te se stoga ne očekuje da će isto samostalno učiniti HERA. U kontekstu svega navedenog, gotovo u cijelosti odnosno 91,68% ukupnog prihoda odnosi se na uslugu distribucije prirodnog plina, temeljeno na planiranom broju potrošača u 2023. godini i planiranim distribuiranim količina po tarifnim modelima i visini tarifnih stavaka za 2023. godinu u vidu tarifne stavke za distribuirane količine plina, Eur/kWh, i fiksne mjesečne naknade uvećane za iznos od 0,40 EUR na ime troškova redovnog ispitivanja plinskih instalacije za krajnje kupce kućanstvo. Planirane količine distribucije plina za 2023. godinu iznose 556.200.000 kWh s planiranih 32.606 obračunskih mjernih mjesta na sustavu.

Ostali prihodi u djelatnosti distribucije planirani su na razini od 398.000 EUR, nešto više u odnosu na prošlu godinu obzirom na planirano povećanje aktivnosti u dijelu provjere i ispitivanja plinskih instalacija. Prisutno povećanje prihoda od nestandardnih usluga u čemu se najveći dio odnosi na povećanje prihoda od usluge ispitivanja plinskih instalacija je realno iz razloga što se i nadalje očekuje veći obim predmetnih poslova ove godine, što je na tragu povećanja ostvarenog prošle godine. Cjenovno nema promjene: planirane prihode definira Odluka o naknadi za priključenje i Cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava za novo razdoblje 2022.-2026., s prosječnim povećanjem cijena od 5,7% kao rezultat povećanja prosječne satnice rada u predmetnom regulatornom razdoblju na kojoj se temelji izračun nestandardnih usluga, što nije u skladu s prisutnim troškovima i inflacijom.

Rashodi se temelje na ostvarenim troškovima 2022. godine, uz povećane od 18 %, prvenstveno s aspekta prisutne inflacije koja dolazi do izražaja gotovo u svim kategorijama troškova potrebnih za održavanje sustava i poslovanje operatora distribucijskog sustava. Iz već prije navedenih činjenica vezanih na cijene plina odnosno akata Vlade Republike Hrvatske koji se odnose i na cijenu za pokrivanje gubitka u mreži, taj je dio troškova planiran vodeći se tom cijenom te projekcijom količine razlike ulaza i izlaza izražene u kWh, što je u konačnici u odnosu na ostvarene pokazatelje prošle godine u cjenovnom dijelu i količini izraženoj u kWh manji teret troškova u tom dijelu. Plaće radnika planirane su u skladu s inflatornim kretanjima, no i za

planirano zapošljavanje jednog radnika elektrotehničkog/informatičkog smjera. Trošak amortizacije plinske infrastrukture proiciran je u skladu s Metodologijom i propisanim stopama te je na tragu prethodne godine obzirom na imovinu koja ulazi u treće regulatorno razdoblje.

➤ Planovi nabavke

Poslovne aktivnosti Društva izražene su i planovima nabavke osnovnih sredstava za 2023. godinu u ukupnom iznosu od gotovo 4,6 milijuna eura, čije osnovne komponente planiranja čine investicije u izgradnju i rekonstrukciju plinovoda; potrebna sredstva i oprema (vozila, strojevi, mjerna oprema, ...) informatika i nove tehnologije, projekt nastavka izgradnje poslovnog centra te ulaganje u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Informatički dio obuhvaća hardver i programska rješenja koja se odnose na zakonske i podzakonske promjene, ispunjavanje obveza iz regulative, punu primjenu i plaćanje eurima od 01.01.2023. godine na blagajnama Društva, kao i na programsku podršku unapređenja poslovnih aktivnosti novim uvjetima na tržištu i tehnologijama, vezano na učinkovitost poslovanja. Programska rješenja čine imovinu Društva u okviru poslovne politike Društva.

Obveze iz energetske učinkovitosti propisane Zakonom o energetske učinkovitosti te Pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije očekuju nas i nadalje u okviru novog desetogodišnjeg razdoblja akumuliranja energetske ušteda, 2021-2030. godine. Obzirom na novi sustav energetske ušteda kojim se opskrbljivačima plinom, uz nove godišnje uštede koje trebaju ostvariti svake godine provedenim mjerama energetske učinkovitosti u toj godini, određuju i kumulativne uštede za cijelo desetogodišnje razdoblje kao dugoročni kumulativni ciljevi ušteda, očekuju nas i intenzivnije aktivnosti na tom području s naglaskom na mjerama energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji koje imaju dulji vijek primjene što će tražiti i dodatna financijska ulaganja. Povećanje energetske učinkovitosti u smjeru uštede energije na razini EU sastavni dio RePower EU plana te se u tom dijelu u budućnosti mogu očekivati i nove obveze. Stoga je planiranje u djelu mjera energetske učinkovitosti iznimno važno, a krajnji financijski trošak koji na godišnjem nivou može proizaći i direktno djelovati na rashode je neispunjena obveza izražena u kWh određenih ušteda i 0,1593 EUR/kWh odnosno 1,2 kn/kWh tzv. penala za neispunjenje obveza tj neostvarene uštede energije za drugo razdoblje akumuliranja ušteda, na što kroz poslovno planiranje odnosno poslovanje treba pozitivno odgovoriti aktivnosti na ostvarenju energetske ušteda.

U energetske djelatnosti opskrbe plinom u 2023. godinu planira se nabava u ukupnom iznosu od 2,1 milijun eura. Suštinski se plan nabavke u opskrbi, u financijskom i u opisnom dijelu, odnosi na dva osnovna dijela, informatika i energetska učinkovitost; s više aspekata bitno za poslovanje Društva; tržišno, regulatorno, troškovno, akcent ulaganja u obnovljive izvore energije-zelenu energiju. Planirano ulaganje u informatiku iznosi 156.640 EUR i na tragu je planskog godišnjeg planiranja potreba u informatičkom dijelu svake godine u odnosu na ukupan plan nabave, prilagođen konkretnim potrebama poslovne godine uz godišnja ulaganja u programska rješenja u dijelu unapređenja financijsko-komercijalnog poslovanja koja se odnose na ugovorne odnose opskrbe kupaca te dopune programa kao rezultat zakonskih promjena. Visina ulaganja u energetske učinkovitost vođena je financijskim okvirom obveza, mogućnostima ostvarenja određenih obveza ušteda iz poslovnih aktivnosti no i planiranim ulaganjem u zelenu energiju. U smjeru ulaganja u OIE i energetske učinkovitost u okviru novog razdoblja akumuliranja ušteda koje je započelo 2021. godine planirana se više zasebnih projekata. Na razini od 217.000 EUR, usmjereno na solarne panele na našoj poslovnoj zgradi te

ostale uštede, no i obnovu postojećih objekta u dijelu fasade te rekonstrukcije grijanja i hlađenja što se odražava na energetske učinkovitost zgrade. Mogućnost nabave električnog vozila. Projekat sunčane elektrane snage 50 kW na krovu poslovne zgrade ove će se godine finalizirati ojačavanjem krovišta te postavljanjem solarnih panela, kao i rješavanjem potrebnih ugovornih odnosa za potrošnju proizvedene energije obzirom da bi se prema procjeni 2/3 električne energije koristilo za vlastitu potrošnju poslovne zgrade, dok bi se ostatak energije predavao u elektroenergetski sustav. Veći i zahtjevniji projekat, snagom i financijskim ulaganjem, čini sunčana elektrana 2 snage 3 MWh, planirana na zemljištu na lokaciji Čakovec, Mihovljanska bb, veličine 6 hektara. Ove je godine planiran iznos od 1,6 milijuna EUR kao 50% ulaganja prema procjeni ukupnih troškova iste elektrane, što bi obuhvaćalo projektnu dokumentaciju, potrebne dozvole i odobrenja te same radove.

Investicije i nabava na području distribucije plinom najvećim su dijelom određene reguliranim aspektom odnosno obvezom operatora distribucijskog sustava da održava, vodi i razvija siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav, uz što kvalitetniju uslugu distribucije plina za sve korisnike sustava uz ulaganje u nove tehnologije. Od ukupnog plana nabavke u distribuciji plinom od 2,4 milijuna eura, investicije u izgradnju i rekonstrukcije plinovoda od 667.200 EUR dio su pojedinačnih planova, Plana izgradnje za 2023. godinu i Plana rekonstrukcije za 2023. godinu. Nastavak izgradnje poslovnog centra kao II faza u iznosu od jedan milijun eura, kao i katodna zaštita na magistralnom plinovodu Donja Dubrava-Prelog, planiraju se i ove godine obzirom da dosadašnje okolnosti nisu omogućile predmetno investiranje. Na mjeriteljski dio, detekciju sustava i ostalu opremu za vođenje i održavanje sustava, odnosi se 345.330 EUR planiranih sredstava nabave; na razini planiranja prethodne godine uvažavajući povećanje cijena uslijed inflacije te ulaganje u tehnologiju i razvoj odnosno primjenu novih rješenja obavljanja poslovnih aktivnosti, u konačnici efikasnost cjelokupnog sustava. Značajnija ulaganja odnose se na plinomjere G4 i G6, korektore, regulatore tlaka, detektore plina, te završni dio ulaganja u detekciju plinske mreže putem vozila s detektorom. Planom je obuhvaćeno i projektno rješenje snimanja i u odgovarajućem formatu dostave podataka o svim elementima plinske mreže kao dio katastra vodova infrastrukture koji vodi Državna geodetska uprava, što je obveza za sve vlasnike vodova te se provodi kontinuirano svake godine za pojedine dijelove plinske mreže.

Osim navedenog, u opskrbi i distribuciji plinom, određeni iznos planiran je za hitne i nepredvidive nabavke zbog mogućih novih obveza i vremenski odgovarajućih rješenja, dok u dijelu distribucije iste obuhvaćaju i sanacije mreže odnosno eventualne hitne investicije u radovima koje nisu mogle biti predviđene.

Na razini Društva u 2023. godini planirano je zapošljavanje novih radnika, što zbog potreba poslovnih procesa i aktivnosti, što zbog prirodnog odljeva radnika. Dio se plana odnosi na djelatnost distribucije gdje je planirano zapošljavanje radnika informatičke ili elektrotehničke struke obzirom na kontinuirane promjene koje zahtijeva tržište i regulativa te održavanje visoke razine sigurnosti. U samoj djelatnosti opskrbe plinom planom su obuhvaćena tri radnika, zbog poslova i obveza koje proizlaze iz javne usluge opskrbe plinom na koju se odnosi čitava opskrba kućanstva te dva radnika u tržišnoj opskrbi s aspekta planirane pojačane aktivnosti na tržištu u postojećim uvjetima „normalizacije“ europskog i hrvatskog tržišta plina. Plan zapošljavanja je izrazito fleksibilan, ovisan o stanju i uvjetima tržišta plina, kao i odlukama Vlade Republike Hrvatske, ekonomskim pokazateljima i poslovnim aktivnostima.

U okviru svih planiranih aktivnosti, u kontekstu postojećih i očekivanih uvjeta poslovanja ove poslovne godine, prvenstveno pozitivnih promjena na energetsom tržištu, ali uz inflatorna kretanja i rast kamatnih stopa što će utjecati na makroekonomske pokazatelje i gospodarska kretanja, kao jedan od glavnih ciljeva poslovanja, uz sigurnost opskrbe plinom kupaca, je ispunjavanje svih ugovornih obveza kao i obveza prema svim dionicima poslovanja te ostvaren dobar poslovni rezultat. Očekivanja su pozitivna novčani tijekom kojima je omogućena nesmetana solventnost kao i investicijske aktivnosti, no i nadalje ne očekujemo da će nas bankarski sektor pratiti u izloženosti poslovanja na tržištu.

Fokus poslovanja kao i do sada ostaje na kupcu i tržištu te solventnosti Društva, uz aktivnosti na smanjenju tržišnih rizika. Pretpostavljamo da će kupci postupati u skladu s obavezama iz Zakona o javnoj nabavi te da će provoditi postupke javne nabave u smjeru djelovanja tržišta.

Financiranje investicija, ovisno o opsegu, dopuniti će se prema potrebi kreditnim sredstvima.

Društveno odgovorno ponašanje te kvalitetni odnosi s poslovnom sredinom u kojoj djelujemo i radimo, uz punu odgovornost prema radnicima Društva i svim dionicima procesa poslovanja, biti će i nadalje sastavni dio poslovnih aktivnosti. Isto tako, očekujemo od svih dionika i vlasnika da nam pruže maksimalnu podršku u ostvarenju planiranih ciljeva poslovanja.

Plan poslovanja MEĐIMURJE-PLINA za 2023. godinu objedinjuje pojedinačne planove za energetske djelatnosti za razdoblje 01.01. – 31.12.2023. godine:

- **Financijski plan (na razini Društva)**
- **Financijski plan usluge opskrbe prirodnim plinom za kupce**
- **Financijski plan za javnu uslugu opskrbe prirodnim plinom**
- **Financijski plan usluge distribucije prirodnim plinom**
- **Plan nabavke osnovnih sredstva (na razini Društva)**
- **Plan nabavke osnovnih sredstava - opskrba**
- **Plan nabavke osnovnih sredstava – distribucija, sa priloženim Planom izgradnje i Planom rekonstrukcije.**

Pojedinačnim financijskim planovima određeni su financijski ciljevi pojedine energetske djelatnosti za 2023. godinu, dok su planovima nabavke osnovnih sredstva planirane aktivnosti i investicije koje će se odraziti na imovinu Društva. Za predmetna ulaganja u djelatnostima opskrbe i distribucije kao izvor financiranja predviđena su sredstva iz redovnog poslovanja odnosno amortizacija te eventualno kreditna sredstva.

Direktor:

Nenad Hranilović mag.oec.

